

מבוא

9 א. כללי
10 ב. ממצאים עיקריים
17 ג. הגדרות והסברים
34 ד. מקורות

א. כללי

הפרסום כולל נתונים פיזיים וכספיים לכל רשות מקומית ולארבעה מגזרים: כלל ארצי, עיריות, מועצות מקומיות ומועצות אזוריות.

בשנת 2003 חלו איחודי רשויות מקומיות במספר רשויות. הנתונים בפרסום הם עבור רשויות לפני איחודן. נתונים לרשויות המאוחדות אשר לא ניתן היה להפרידם מוצגים בלוח נפרד. הפרסום כולל:

מבוא - ניתוח ממצאים עיקריים, הגדרות מונחים ומשתנים, רשימת מקורות המידע והנתונים.

לוחות - דירוג הרשויות המקומיות לפי משתנים פיזיים וכספיים נבחרים.

- נתונים מוחלטים למשתני הדירוג.

- לוח נתונים לרשויות מאוחדות (נתוני שכר שכירים, הכנסות עצמאים, מבוטחים בקופות חולים).

מפות ותרשימים - מפה אחת מציגה משתנים כספיים ורמה חברתית-כלכלית ומפה שנייה מציגה מאזן הגירה וריבוי טבעי.

- תרשימים בנושאי רווחה, חינוך, תחבורה, ומשתנים כספיים.

רשימות - איגודי ערים, ועדות תכנון ובנייה, מפתח יישובים במועצה אזורית.

נתונים מגזריים - כלל ארצי, עיריות, מועצות מקומיות ומועצות אזוריות.

פרופיל רשות מקומית - נתונים עבור כל רשות מקומית לפי מעמד מוניציפלי, למעט נתוני שכר שכירים, הכנסות עצמאים, מבוטחים בקופות חולים ברשויות המאוחדות.

ב. ממצאים עיקריים

בשנת 2003 היו בישראל 264 רשויות מקומיות (למעט שתי מועצות מקומיות תעשייתיות: רמת חובב ומגדל תפן, ולפני איחוד הרשויות שבוצע בסוף שנת 2003), מהן 70 עיריות, 140 מועצות מקומיות ו-54 מועצות אזוריות (לא כולל מועצה אזורית חדשה "אבו בסמה"). האוכלוסייה הממוצעת בשנה זו מנתה 6,707.2 אלף תושבים. כ-75 אחוז מהם התגוררו בתחומי העיריות, כ-16 אחוז במועצות מקומיות, וכ-9 אחוזים במועצות אזוריות. חלקה של האוכלוסייה המתגוררת בתחומי העיריות הלך וגדל מ-59 אחוז (ב-20 עיריות) בשנת 1951, ל-67 אחוז (ב-29 עיריות) בשנת 1970, וכאמור, ל-75 אחוז (ב-70 עיריות) בשנת 2003. כל הנתונים בפרסום מתייחסים לסוף שנת 2003 אלא אם כן צוין אחרת.

דמוגרפיה

אחוז גידול האוכלוסייה

רשויות* עם שיעורי גידול קיצוניים (חיוביים ושליילים), 2003

גידול שלילי			גידול חיובי		
אחוז גידול לעומת 2002	אוכלוסייה באלפים 2003	רשות מקומית	אחוז גידול לעומת 2002	אוכלוסייה באלפים 2003	רשות מקומית
1.5	24.1	ערד	26.0	19.0	אלעד
1.5	131.9	בת ים	13.5	22.9	ביתר עילית
1.2	10.8	מועצה אזורית בני שמעון	10.2	24.3	מודיעין עילית
0.9	38.4	קריית ים	10.0	38.1	מודיעין

* רשויות שבהן מעל 10,000 תושבים.

שיעור הגידול הכולל של האוכלוסייה בשנת 2003 (1.8 אחוזים) היה דומה לזה שבשנת 2002 (1.9 אחוזים). בשתי רשויות מקומיות שהוקמו בשנות התשעים (מודיעין ומודיעין עילית) חלה ירידה הדרגתית באחוז גידול האוכלוסייה, החל בשנת 2001. באלעד ובביתר עילית נרשם שיעור הגידול הגבוה ביותר בשנת 2003.

ריבוי טבעי

שיעור ריבוי טבעי לאלף תושבים, 2003

שיעור ריבוי טבעי	רשות מקומית	שיעור ריבוי טבעי	רשות מקומית
רשויות ערביות		רשויות יהודיות	
השיעורים הגבוהים ביותר		השיעורים הגבוהים ביותר	
53.4	תל שבע	77.4	אלעד
51.8	כסיפה	70.7	מודיעין עילית
50.2	חורה	62.8	ביתר עילית
48.9	לקיה	44.0	בית אל
השיעורים הנמוכים ביותר		השיעורים הנמוכים ביותר	
17.3	דאלית אל-כרמל	-8.2	אפעל
16.1	עיילבון	-2.8	כפר שמריהו
15.7	כפר כמא	0.9	רמות השבים
11.8	פסוטה	1.4	עומר

שיעור הריבוי הטבעי הכלל ארצי, 15.9 לאלף תושבים, עלה בהשוואה לשנת 2002 (15.2).

שיעור גבוה של ריבוי טבעי נמצא בעיקר ברשויות מקומיות יהודיות בעלות צביון חרדי וברשויות מקומיות בדואיות.

מאזן הגירה פנימית

מאזן הגירה פנימית, שיעור לאלף תושבים, 2003

תושבים	רשות מקומית	תושבים	רשות מקומית
השיעור השלילי הגבוה ביותר		השיעור החיובי הגבוה ביותר	
31	ערד	153	אלעד
53	מועצה אזורית הגליל העליון	63	ביתר עילית
48	מועצה אזורית בני שמעון	61	מודיעין

בשנת 2003 ירד היקף ההגירה הפנימית ב-14.4 אחוזים ועמד על 200,653 נכנסים/יוצאים.

בשתי ערים, ירושלים וחיפה, נמשכה מגמת ההגירה השלילית שהחלה בשנת 2001. בשנת 2003 שיעור מאזן הגירה לאלף תושבים בירושלים היה -7.3 ובחיפה -8.1.

מבוטחים בקופות חולים

התפלגות מבוטחים בקופות חולים, 2003

אחוזים

קופת חולים				סך הכל	רשות מקומית
מאוחדת	לאומית	מכבי	כללית		
11.4	9.9	23.9	54.9	100.0	כלל ארצי
רשויות עם האחוזה הגבוהה ביותר של מבוטחים בקופת חולים כללית					
0.0	0.6	0.1	99.3	100.0	טובה-זנגרייה
0.2	0.5	0.2	99.1	100.0	כאבול
0.7	0.2	0.3	98.8	100.0	שבלי אום-אל גנם
רשויות עם האחוזה הנמוכה ביותר של מבוטחים בקופת חולים כללית					
4.5	59.5	23.0	12.9	100.0	בית אריה
72.2	11.9	3.6	12.3	100.0	קריית ארבע
44.5	40.1	5.2	10.3	100.0	ביתר עילית

ברשויות הערביות קופת חולים כללית עדיין שומרת על חלקה היחסי הגבוה. בולט חלקה היחסי הגבוה של קופת חולים מאוחדת ושל קופת חולים לאומית ביישובים באזורי ישיע.

מקבלי דמי אבטלה

השיעורים הגבוהים ביותר של מקבלי דמי אבטלה לאלף תושבים נרשמו ברשויות אור עקיבא, מעלה אפרים, שלומי, בית שאן, מנחמיה, נצרת עילית, קריית גת ושדרות (18.0-22.6).

מקבלי קצבאות ילדים

ילדים מקבלי קצבאות ילדים, 2003 – אחוז שינוי לעומת 2002

אחוז גידול	רשות מקומית	אחוז גידול	רשות מקומית
הגידול השלילי הגבוה ביותר		הגידול החיובי הגבוה ביותר	
18.5	בסמ"ה	58.6	אלעד
16.4	מעלה עירון	20.8	מודיעין
13.5	חיפה	20.1	מודיעין עילית

בבסמ"ה נרשמה הירידה היחסית הגבוהה ביותר של ילדים מקבלי קצבאות ילדים בהשוואה לשנת 2002.

מקבלי קצבאות ילדים במשפחות עם 5 ילדים ויותר*, 2003

מקבלי קצבאות ילדים					
ילדים במשפחות בנות 5 ילדים ויותר (אחוז מסך הכל ילדים)	ילדים – סך הכל	רשות מקומית	ילדים במשפחות בנות 5 ילדים ויותר (אחוז מסך הכל ילדים)	ילדים – סך הכל	רשות מקומית
מועצות מקומיות - האחוז הגבוה ביותר			עיריות - האחוז הגבוה ביותר		
72.7	5,151	ערערה-בנגב	66.2	22,537	רהט
71.1	2,747	שגב-שלום	60.8	12,957	ביתר עילית
70.9	4,726	חורה	56.5	67,665	בני ברק
66.6	7,368	תל שבע	41.5	269,786	ירושלים
65.4	2,927	לקיה	38.9	11,644	צפת

* מיון לפי מקבלי קצבאות ילדים, אחוז ילדים במשפחות בנות 5 ילדים ויותר מסך כל הילדים.

אחוז גבוה של ילדים במשפחות גדולות (5 ילדים ויותר) מסך כל הילדים המקבלים קצבאות ילדים נמצא ברשויות עם אוכלוסייה בעלת אופי דתי חרדי, ועם אוכלוסייה בדואית.

מקבלי גמלת הבטחת הכנסה

שיעור מקבלי גמלת הבטחת הכנסה עלה ב-2003 והסתכם ב-77.9 נפש לאלף תושבים. הר אדר, כפר שמריהו, מכבים-רעות, סביון, כוכב יאיר, חבל אילות ואפעל נמנו עם הרשויות שבהן שיעור מקבלי גמלת הבטחת הכנסה לאלף תושבים הוא בין הנמוכים (0.0-1.0 בכל אחת מהן).

צריכת מים למגורים

צריכת מים למגורים בעיריות ובמועצות מקומיות, 2003

רשות מקומית	מ"ק לנפש	רשות מקומית	מ"ק לנפש
הצריכה הגבוהה ביותר		הצריכה הנמוכה ביותר	
סביון	375.8	ערערה בנגב	34.4
כפר שמריהו	227.1	כסרא-סמיע	33.0
עומר	132.2	תל שבע	32.4
ראש פינה	130.7	בועיינה-נוג'ידאת	28.4

הרשויות שבהן צריכת המים הגבוהה ביותר הן מועצות מקומיות בעלות רמה חברתית-כלכלית גבוהה. הרשויות שבהן נמצאה הצריכה הנמוכה ביותר הן מועצות מקומיות ערביות ורשויות מקומיות יהודיות המאופיינות באוכלוסייה חרדית בעלת רמה חברתית-כלכלית נמוכה.

חינוך

תלמידים בכיתות בחינוך היסודי והעל-יסודי - בשנת הלימודים תשס"ג (2002/2003) הפעילה מערכת החינוך היסודי והעל-יסודי 4,336 בתי ספר ובהם כ-51 אלף כיתות. בכיתות אלו למדו כ-1,363.6 אלף תלמידים. ממוצע התלמידים לכיתה בכל הארץ עמד על 27 תלמידים לכיתה, בדומה לשנת 2002.

צפיפות נמוכה של תלמידים לכיתה נמצאה ברמות השבים, תמר, יסוד המעלה, מגדל ועמנואל (בין 7 ל-16 תלמידים לכיתה בכל אחת מהן). לעומת זאת, **צפיפות גבוהה** נרשמה בכפר יאסיף, אורנית, זמר, להבים וריינה (כ-34 תלמידים לכיתה בכל אחת מרשויות מקומיות אלו).

אחוז הזכאים לתעודת בגרות מסך כל תלמידי כיתות יב¹ - האחוז הכלל ארצי עלה בשנת תשס"ג ל-56.3 אחוז בהשוואה לשנת תשס"ב (55.5 אחוז).

בשנת תשס"ג נרשם אחוז הזכאים הגבוה ביותר בסביון (86.7), שוהם (82.7) כפר תבור (82.5) ובית-אל (82.0). אחוז הזכאים הנמוך ביותר נרשם בטייבה (33.71), ביר אל-מכסור (31.1) וירכא (30.3). **בערים הגדולות** עמד אחוז הזכאים על 67.7 בחיפה, 64.1 בתל אביב-יפו ו-64.0 בראשון לציון.

אחוז הזכאים לתעודת בגרות שעמדו בדרישות הסף של האוניברסיטאות מסך כל תלמידי כיתות יב¹ - אחוז הזכאים הכלל ארצי הגיע בשנת תשס"ג ל-45.4 אחוז בהשוואה לשנת תשס"ב (44.8 אחוז).

בשנת תשס"ג נרשם אחוז הזכאים הגבוה ביותר בסביון (85.0), כפר ורדים (81.8) וכוכב יאיר (79.6). אחוז הזכאים הנמוך ביותר נרשם ביישובים כעביה-טבאש-חגי'אג'רה (12.0), תל שבע (16.5) ועילוט (12.0).

תחבורה

כלי רכב מנועיים (מכוניות פרטיות)

רמת מינוע*, 2003

רמת המינוע הנמוכה ביותר	רשות מקומית	רמת המינוע הגבוהה ביותר	רשות מקומית
49	כסיפה	551	סביון
38	ביתר עילית	487	כפר שמריהו
31	ערעה-בנגב	469	עומר
27	מודיעין עילית	464	אפעל

* שיעור מכוניות לאלף תושבים.

ברמת המינוע הכלל ארצית, שעמדה על 227 כלי רכב לאלף תושבים בשנת 2003, חלה ירידה של 1.3 אחוזים בהשוואה לשנת 2002.

כצפוי, הרשויות שבהן רמת המינוע גבוהה מהרמה הארצית מתאפיינות באוכלוסייה בעלת מעמד חברתי-כלכלי גבוה, בעוד שרשויות שבהן רמת מינוע נמוכה, מתאפיינות במעמד חברתי-כלכלי נמוך.

¹ הדרוג של אחוז הזכאים לבגרות לא כולל רשויות מאוחדות.

פסולת מוצקה ביתית, מסחרית וגזם¹

פסולת ליום לאדם (קילוגרם לנפש) בשנת 2003 הייתה 1.59 ברמה הכלל ארצית. מבין העיריות נרשמו כמויות הפסולת הגבוהות ביותר באילת (3.0), תל אביב-יפו (2.8) והרצלייה (2.7), והכמויות הנמוכות ביותר נרשמו באריאל (0.6), שפרעם (0.3) ונתיבות (0.9).

מבין המועצות המקומיות הכמויות הגבוהות ביותר נרשמו בסביון (6.0) ובנימינה (3.4), והכמויות הנמוכות ביותר נרשמו בבענה ובכסיפה (0.3).

העיריות שבהן כמות הפסולת לתושב היא הגבוהה ביותר הן עיריות שבהן היחס בין האוכלוסייה השוהה בהן לאוכלוסייה המתגוררת בהן הוא גבוה, אם בשל היותן מרכז עסקים (תל אביב-יפו) או בשל היותן מרכז תיירות (אילת).

מועצות אזוריות

במועצות אזוריות התגוררו בסוף שנת 2003 כ-581.6 אלף תושבים ב-980 יישובים. מעל 57.6 אחוז מהתושבים המתגוררים במועצות אזוריות נמצאים במושבים ובקיבוצים.

מועצות אזוריות, לפי צורת יישוב, 2003

התפלגות האוכלוסייה ב-%	מספר יישובים	צורת יישוב	סמל צורת יישוב
100.0	980	יישובים במועצות אזוריות – סך הכל	
36.9	409	מושבים (לרבות כפרים שיתופיים)	31
20.7	267	קיבוצים	33
13.4	122	יישובים קהילתיים	37
11.1	17	יישובים עירוניים, יהודיים	18
6.4	62	יישובים כפריים אחרים, יהודיים	35
4.3	28	יישובים כפריים אחרים, לא-יהודיים	45
2.9	41	מושבים שיתופיים	32
2.5	5	יישובים עירוניים, לא-יהודיים	28
1.8	28	יישובים מוסדיים, יהודיים	34
-	1	יישובים מוסדיים, לא-יהודיים	44

ממוצע מרחקים במועצות אזוריות (ממרכז היישובים למרכז התפקודי של המועצה האזורית) – הגבוה ביותר נמצא במועצה אזורית שומרון – 51.1 ק"מ, והנמוך ביותר במועצה אזורית אפעל – 2.3 ק"מ. ממוצע המרחקים של כלל המועצות האזוריות היה 15.4 ק"מ.

¹ - הנתונים המוצגים מתייחסים רק לרשויות שאישרו את פרסומם.

- דירוג הנתונים בוצע רק עבור הרשויות שבהן התבצעה מדידה בפועל (175 רשויות).

- בחישוב הנתון הכלל ארצי ולפי מגזרים שונים (עיריות, מועצות מקומיות ומועצות אזוריות) נכללו גם נתונים זקופים לרשויות שלא התקבלו מהן נתוני מדידה בפועל.

נתוני ביצוע תקציב¹

אחוז הכנסות עצמיות מהתקציב הרגיל, 2003

אחוז	רשות מקומית	אחוז	רשות מקומית
האחוז הנמוך ביותר		האחוז הגבוה ביותר	
6	לקיה	93	סביון
7	ערערה-בנגב	93	מועצה אזורית תמר
11	חורה	93	כפר שמריהו
12	כסיפה	86	תל אביב-יפו

רשויות שבהן הכנסות עצמיות גדולות מתאפיינות ברמה חברתית-כלכלית גבוהה ובהכנסות גדולות משירותים מסחריים ביחס לגודל האוכלוסייה. לדוגמה, מועצה אזורית תמר מהווה מרכז תיירותי ותעשייתי, כמו כן היא מתאפיינת בצפיפות נמוכה של האוכלוסייה (ליחידת שטח שיפוט). התמונה הפוכה בנתוני השתתפות הממשלה ביחס להכנסות בתקציב הרגיל.

תקציב בלתי רגיל 2003 – הכנסות לנפש

שקלים	רשות מקומית
ההכנסות הגבוהות ביותר	
19,615	מטולה
18,425	מועצה אזורית מגילות
7,394	מועצה אזורית נחל שורק

¹ בשנת 2003 לא התקבלו נתונים עבור מועצה מקומית ג'ולס.

ג. הגדרות והסברים

ג.1. כללי

סמל יישוב: לכל יישוב מבין 1,200 היישובים יש סמל בן ארבע ספרות. מערכת סמלי היישובים נבנתה בעיקר כדי לעזור בפעילות ממוחשבת של מערך מרשם האוכלוסין במשרד הפנים ושל רישומי המען של תושבי המדינה. המערכת היא דינמית ומנוהלת בידי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

סמל – זהה לסמל יישוב בעיריות ובמועצות מקומיות (בן ארבע ספרות) ואילו במועצות אזוריות **הסמל זהה למעמד המוניציפלי** (בן שתי ספרות).

מחוז: המחוזות הוגדרו לפי החלוקה המינהלית הרשמית של מדינת ישראל. על-פי חלוקה זו קיימים בארץ 6 מחוזות.

אזור: נוסף על ששת המחוזות של מדינת ישראל ונפותיהם, החל ב-1972 נוספו אזורי יהודה ושומרון וחבל עזה כדי לאפיין את היישובים היהודיים ואוכלוסייתם הנמצאים באזורים אלו. אזורי יהודה ושומרון וחבל עזה הוגדרו לפי החלוקה האדמיניסטרטיבית שהייתה נהוגה במינהל האזרחי.

ראו גם: הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, *רשימת היישובים אוכלוסייתם וסמליהם 31.12.2003*, פרסום טכני 76.

סיווג הרשויות המקומיות

מעמד מוניציפלי

בהתאם להסדרים חוקיים ומינהליים מבחינים בין שלושה סוגי רשויות מקומיות:

1. **עירייה:** רשות מקומית של יישוב אחד בלבד, שקיבל מעמד של עירייה.
2. **מועצה מקומית:** רשות מקומית של יישוב אחד בלבד, שאין לו מעמד של עירייה.
3. **מועצה אזורית:** כוללת יישובים כפריים אחדים. לפעמים נכללים בתחומי מועצה אזורית גם יישובים עירוניים, לדוגמה: קיסריה (נכללת במועצה האזורית חוף הכרמל), כפר חב"ד (נכלל במועצה האזורית עמק לוד), רמת אפעל (נכללת במועצה האזורית אפעל). חלק מיישובים עירוניים אלו מקבלים במועד מאוחר יותר מעמד של מועצה מקומית.

נוסף על אלה ישנם 5 יישובים שהם **חסרי מעמד מוניציפלי**, כלומר, נמצאים בשטח שאינו שייך לרשות מוניציפלית (מקווה ישראל, נווה אבות, ראס עלי, רביד ושני).

סיווגי היישובים

יישוב: מקום מאוכלס בקביעות, המקיים את התנאים האלה:

1. גרים בו בקביעות 40 בוגרים או יותר.
 2. בעל מינהל עצמי.
 3. אינו נמצא בתחום המוניציפלי של יישוב אחר.
 4. מוסדות התכנון אישרו את הקמתו.
- צורת יישוב:** צורת היישוב נקבעה, ככל האפשר, לפי המצב בפועל ולפי ההגדרות שלהלן. אין בקביעה זו כדי להשליך על מעמדו של יישוב על-פי דין.

היישובים נחלקים לשתי קבוצות עיקריות: יישובים עירוניים ויישובים כפריים. ההבחנה ביניהם מבוססת על גודל היישוב.

א. **יישובים עירוניים**: כוללים 2,000 תושבים ויותר, ומסווגים לקבוצות לפי גודלם.

ב. **יישובים כפריים**: כוללים פחות מ-2,000 תושבים, ומסווגים לפי צורות היישוב האלה:

מושב (לרבות כפר שיתופי) – יישוב כפרי, המאורגן כאגודה שיתופית, ויש לו זכות לנחלות חקלאיות (לפי משמעות מונח זה במינהל מקרקעי ישראל). זהו יישוב של יחידות משפחתיות, אשר כל אחת מהן היא ישות כלכלית עצמאית. חלק מהייצור ומהמינהל הכלכלי הוא בידי האגודה השיתופית, ורמת השיתוף נקבעת על ידי התושבים.

מושב שיתופי – יישוב כפרי שיתופי, שבו הייצור והשיווק מבוצעים במשותף, ואילו הצריכה מתבצעת באופן פרטי.

קיבוץ – בשנת 2003 הורחבה הגדרת הקיבוצים על ידי ועדה ציבורית לעניין הקיבוצים שהוקמה בהחלטת ממשלה, במטרה לענות על צורות החיים השונות שהתהוו בקיבוצים. הוועדה לא שינתה או ביטלה את היישובים שהוגדרו קודם כקיבוץ¹.

קיבוץ שיתופי – יישוב המאורגן על יסודות של בעלות הכלל בקניין, של עבודה עצמית ושל שוויון ושיתוף בייצור, בצריכה ובחינוך.

קיבוץ מתחדש – יישוב המאורגן על יסוד שיתוף הכלל בקניין, על עבודה עצמית, שוויון ושיתוף בייצור, בצריכה ובחינוך, המקיים ערכות הדדיות בעבור חבריו ואשר בתקונו קיימת הוראה באחד או ביותר מהבאים להלן:

1. חלוקת תקציבים לחברים בהתאם לתרומה, לתפקיד או לוותק.

2. שיוך דירות לחברים.

3. שיוך אמצעי הייצור לחברים (למעט קרקע, מים ומכסות ייצור) ובלבד שהשליטה באמצעי הייצור תהיה בידי האגודה השיתופית ולא בידי החברים, ובתקנון האגודה קיימות הוראות בדבר הגבלת הסחורות ואמצעי הייצור שחולקו לחברים.

יישוב מוסדי – מוסד בעל תכונות של יישוב, שאינו כלול בתחום המוניציפלי של יישוב אחר.

יישוב קהילתי – יישוב כפרי המאורגן כאגודה שיתופית, שאין לו זכות לנחלות חקלאיות, ושב תחומי הפעולה של האגודה השיתופית (היצרני, הצרכני, המוניציפלי והחברתי) והיקפה נקבעים בידי התושבים. עד למפקד 1995 נכללה קבוצה זו בקבוצת "היישובים הכפריים האחרים" (ראה להלן). החל במפקד 1995, קבוצת היישובים הקהילתיים מסווגת בנפרד.

יישוב כפרי אחר – יישוב המונה פחות מ-2,000 תושבים ואשר אינו נכלל באחד מסוגי היישובים הכפריים שפורטו לעיל.

גרים מחוץ ליישובים – קבוצות קטנות של אוכלוסייה החיות מחוץ לתחומי שטח השיפוט של יישובים מוכרים. המקומות שבהם אוכלוסייה זו מתגוררת אינם בעלי מאפיינים של יישוב (כפי שהוגדר לעיל).

¹ עד לשנת 2002 הגדרת הקיבוץ הייתה: יישוב כפרי שיתופי, שבו הייצור, השיווק והצריכה מאורגנים על בסיס שיתופי.

אוכלוסיית גרים מחוץ ליישובים נכללת רק ב"מועצות אזוריות" (אגרגציה של מועצות אזוריות) אך אינה נכללת בכל מועצה אזורית

ראו גם: הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, רשימת היישובים אוכלוסייתם וסמליהם 31.12.2003, פרסום טכני 76.

שינויים בעקבות איחוד הרשויות 2003

בשנת 2003, על פי החלטת הממשלה, נחקק חוק איחוד הרשויות במסגרת התכנית להבראת כלכלת ישראל. החוק נכנס לתוקף באוקטובר 2003. במסגרת החוק אוחדו והוקמו רשויות חדשות, כמו כן ישנם יישובים ששינו את מעמדם המוניציפלי והחל בשנת 2003 שייכים למועצה אזורית ולא מהווים מועצה מקומית. יש לציין כי חלק משמות הרשויות עדיין זמניים ומסומנים בכוכבית.

שם הרשות המאוחדת	איחוד יישובים
צורן-קדימה*	קדימה, צורן
מודיעין-מכבים-רעות*	מודיעין, מכבים-רעות
בנימינה-גבעת עדה*	בנימינה, גבעת עדה
דאלית אל-כרמל-עספיא*	דאלית אל-כרמל, עספיא
באקה-ג'ת*	באקה אל-גרביה, ג'ת
שגור*	מגידל אל-כרום, דייר אל-אסד, בענה
יהוד-נווה אפרים*	יהוד, נווה אפרים-מונסון
סביון	סביון, גני יהודה
כוכב יאיר	כוכב יאיר, צור יגאל
שבי ציון	צורף למועצה אזורית מטה אשר
עתלית וכפר גלים	צורפו למועצה אזורית חוף הכרמל
רמות השבים	צורף למועצה אזורית דרום השרון
כנרת (מושבה)	צורף למועצה אזורית עמק הירדן

ממוצע מרחקים במועצות אזוריות

מרכז תפקודי של מועצה אזורית: כולל את המשרדים ואת מרכז השירותים המוניציפליים. בחלק מהמועצות האזוריות יש מרכז תפקודי אחד, ואילו במועצות אזוריות אחרות קיימים שני מרכזים או יותר.

ממוצע המרחקים הוא סכום המרחקים מחולק במספר היישובים, עבור כל מועצה אזורית.

סכום המרחקים: הנתון הבסיסי הוא המרחק ממרכז היישוב אל המרכז התפקודי של המועצה האזורית, לפי מסלולי הכביש הקצרים הקיימים בין שתי נקודות אלו, עבור כל יישוב וכל מועצה.

המרחקים נמדדו בפרויקט מיוחד שבוצע ב-1993-1994 באמצעות מדידות ספידומטר בנסיעות. מאז בוצעו עדכונים מעשיים בלבד.

שימושי קרקע¹

הדרכים שבהן מנצל האדם את הקרקע לתפקודים כגון: בינוי, חקלאות, ייעור, תעשייה וכדומה. שימושי הקרקע מתייחסים למצב בהווה בניגוד לייעודי הקרקע המתייחסים לשימוש עתידי.

שימושי הקרקע נחלקים לשני סוגים עיקריים: שטחים בנויים ושטחים פתוחים. השטח הבנוי מפולח לתת סוגים בהתאם לתפקודים השונים: מגורים, חינוך והשכלה, תעשייה ותשתיות, מסחר, תרבות ופנאי, מבנים חקלאיים, בריאות ורווחה ושטחים ציבוריים אחרים.

השטח הפתוח מפולח לתת הסוגים הבאים: ייעור, חקלאות ושטח פתוח ציבורי.

מקורות המידע: המידע מתבסס על עיבוד ואינטגרציה של מגוון מקורות מנהליים שהתקבלו ממשרדים ממשלתיים, מארגונים לא ממשלתיים ומגופים פרטיים.

בסיס הנתונים נוצר באמצעות מערכת המידע הגאוגרפית של הלמ"ס. (תחום ממ"ג גאוגרפיה).

המידע מעודכן לסוף שנת 2002, פרט לנתונים על שדות ומטעים המעודכנים לשנת 1995.

הסיווג לפי שימושי קרקע:

1. **חינוך והשכלה** – שטחים המשמשים למטרת חינוך והשכלה: גני ילדים, בתי ספר, אוניברסיטאות, מתנס"ים וישיבות.
2. **בריאות ורווחה** – שטחים המשמשים לבריאות או רווחה כגון: קופות חולים, בתי חולים ומעונות יום לקשישים.
3. **שירותים ציבוריים** – שירותי חירום והצלה, שירותי מנהל ציבורי ושירותי דת.
4. **תרבות, פנאי, נופש וספורט** – שטחי תרבות כגון תאטרון, בתי קולנוע, מוזאונים, ספריות ציבוריות, גני חיות ועוד. שטחי תיירות ונופש כגון בתי מלון, אכסניות, מסעדות, פרקי שעשועים ועוד. שטחי ספורט כגון אצטדיון, בריכות שחייה ועוד.
5. **מסחר** – שטחים המשמשים למסחר: קניונים ומרכזים מסחריים.
6. **תעשייה ותשתיות** – אזורי תעשייה, אתרים לסילוק פסולת, שטחי כרייה וחציבה וכן מתקני תשתית כגון: שדות תעופה, נמלי ים, מתקני טיהור שפכים, מאגרים וכיו"ב.
7. **תחבורה** – חניונים, תחנות דלק, תחנת רכבת, תחנת מוניות ותחנות אוטובוסים מרכזיות.
8. **מבנים חקלאיים** – מבנים המשמשים לחקלאות כגון: חממות.
9. **מגורים** – שטח המשמש למגורים וכן שטח בנוי שלא הוגדר לו שימוש אחר.
10. **שטח פתוח ציבורי** – גנים ציבוריים או חופי רחצה.
11. **יער וחורש** – שטחים עם כיסוי של יער נטוע או חורש טבעי.
12. **מטעים, פרדסים ועצי זית** – שטח עם כיסוי של מטעים, פרדסים או עצי זית.
13. **שדות מעובדים** – שטח שדות מעובדים.
14. **שטח פתוח אחר** – שטח שלא הוגדר על ידי אחד מהשימושים האחרים.

¹ הנתונים אינם כוללים מועצות אזוריות באזורי יהודה ושומרון ובחבל עזה.

רמה חברתית-כלכלית של אוכלוסיית הרשויות המקומיות

במחקר שנערך לאחרונה בלשכה המרכזית לסטטיסטיקה על-פי הזמנת משרד הפנים בנושא אפיון הרשויות המקומיות לפי הרמה החברתית-כלכלית של האוכלוסייה בשנת 2001, גובשו שני מדדים נפרדים כדלקמן:

1. **רמה חברתית-כלכלית עבור 210 העיריות והמועצות המקומיות:** העיריות והמועצות המקומיות סווגו ל-10 אשכולות הומוגניים לפי הרמה החברתית-כלכלית שלהן, כאשר אשכול 1 מציין את הרמה החברתית-כלכלית הנמוכה ביותר ואשכול 10 את הרמה הגבוהה ביותר.

2. **רמה חברתית-כלכלית עבור 54 המועצות האזוריות:** המדד למועצות אזוריות חושב בנפרד בשל אופיין המיוחד לעומת שאר הרשויות המקומיות. גם המועצות האזוריות סווגו באותה שיטה ל-10 אשכולות הומוגניים המהווים קנה מידה השוואתי בתוך מגזר המועצות האזוריות.

נוסף על כך, נערכה התאמה של האשכולות במועצות האזוריות לאשכולות של העיריות והמועצות המקומיות. תוצאות ההתאמה מהוות קנה מידה השוואתי בתוך כלל הרשויות המקומיות תחת הכותרת: **רמה חברתית-כלכלית מותאמת (משולבת).**

שני המדדים התבססו על נתונים ממקורות מנהליים ואחרים, המתייחסים לשנת 2001 וחושבו באמצעות שיטות סטטיסטיות מתקדמות.

המדד עבור העיריות והמועצות המקומיות חושב על בסיס 14 משתנים מהתחומים הרלוונטיים הבאים: דמוגרפיה, חינוך והשכלה, תעסוקה ואבטלה, רמת חיים ומצוקות חברתיות-כלכליות.

המדד עבור המועצות האזוריות חושב על בסיס 9 משתנים מאותם תחומים, למעט תחומי תעסוקה, אבטלה וגמלאות שאינם מתאימים למועצות אזוריות.

ראו גם: הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, אפיון הרשויות המקומיות וסיווגן, 2001, פרסום מיוחד 1222.

2.2 דמוגרפיה

אוכלוסייה

אוכלוסייה קבועה (דה יורה) כוללת תושבים קבועים בעלי אזרחות ישראלית ותושבי קבע ללא אזרחות ישראלית (לרבות אלה הנעדרים מישראל פחות משנה בעת האומדן) – ועולים בכוח הנמצאים בישראל או ביישובים יהודיים באזורי יהודה ושומרון ובחבל עזה. כן נכלל אומדן של התיירים והתושבים הארעיים אשר שוהים בישראל למעלה משנה (למעט דיפלומטים ואנשי או"ם), המבוסס על ספירת קבוצה זו במועד מפקד האוכלוסין 1995, ללא עדכון שוטף מאז. אומדני האוכלוסייה אינם כוללים את אוכלוסיית העובדים הזרים. אוכלוסייה זו נאמדה בכ-189 אלף נפש בסוף שנת 2003 (חלקם שהו בישראל פחות משנה).

אוכלוסייה - סך הכל (סוף 2003): בפרופיל המגזרי (סך הכל עיריות, סך הכל מועצות מקומיות וסך הכל מועצות אזוריות) האוכלוסייה כוללת רק יישובים בעלי מעמד מוניציפלי, ואילו בפרופיל הארצי האוכלוסייה כוללת גם יישובים חסרי מעמד מוניציפלי.

גיל - מספר השנים השלמות שמלאו לאדם עד תאריך האומדן.

גידול האוכלוסייה

מרכיבי השינוי של האוכלוסייה הקבועה הם: ריבוי טבעי (לידות פחות פטירות) ומאזן הגירה.

קבוצת אוכלוסייה ודת

יהודים ואחרים: כולל יהודים, נוצרים אחרים (שאינם ערבים) ואלה ללא סיווג דת.

ערבים: כולל מוסלמים, נוצרים ודרוזים.

החל בשנת 2000 האוכלוסייה כוללת גם לבנונים שנכנסו לארץ במאי 2000 והוענקו להם תעודות זהות ישראליות (חיילי צד"ל). בסוף 2003 כללה אוכלוסייה זו כ-3,600 נפש, מרביתם (כ-2,700) נכללו במרשם ללא ציון דת. בלוחות לפי דת נכללה קבוצה זו רק בכלל האוכלוסייה ובאוכלוסייה הערבית, אך לא נכללה בדתות המפורטות.

ראו גם: הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, *שנתון סטטיסטי לישראל*, פרק אוכלוסייה.

לידות חי ופטירות

הנתונים על לידות ופטירות מבוססים על הפרטים האישיים שבמרשם התושבים.

הנתונים על **לידות** כוללים לידות שאירעו בישראל (כולל אזורי יהודה ושומרון וחבל עזה) שבהן אחד ההורים לפחות הוא בעל תעודת זהות ישראלית. הנתונים אינם כוללים לידות שאירעו בחו"ל לאזרחי ישראל.

הנתונים על **פטירות** כוללים פטירות של תושבים קבועים ושל עולים בכוח ואינם כוללים מקרי מוות של ישראלים השוהים בחו"ל, של תיירים או של עובדים זרים הנפטרים בארץ.

יישוב הלידה: נקבע לפי יישוב המגורים של האם.

יישוב הפטירה: נקבע לפי כתובתו האחרונה של הנפטר.

ריבוי טבעי: ההפרש בין לידות חי לבין פטירות בשנה.

שיעורי ריבוי טבעי ל-1,000 תושבים בכל רשות מקומית חושבו לפי הממוצע של השנתיים האחרונות.

תינוק: יילוד שטרם מלאה לו שנת חיים אחת.

פטירות תינוקות: שיטת החישוב - כל השיעורים, הממוצעים וכד' המבוססים על 5 עד 19 מקרים במונה, ניתנים בסוגריים, ואלה המבוססים על פחות מ-5 מקרים סומנו בשתי נקודות (...).

מאז 1969 חישובי השיעורים נעשו על בסיס אוכלוסייה הכוללת את העולים בכוח. השיעורים השנתיים הם על בסיס אומדני אוכלוסייה שוטפים, המבוססים על המפקד האחרון.

ראו גם: הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, *שנתון סטטיסטי לישראל*, פרק תנועה טבעית.

הגירה

מאזן הגירה: ההפרש בין מספר הנכנסים ליישוב לבין מספר היוצאים ממנו בשנה קלנדרית. כולל עולים ועולים בכוח, תיירים ששינו את מעמדם לעולים או לעולים בכוח, כניסות לשם איחוד משפחות, עולים

בכוח חוזרים, תושבים קבועים ששבו לישראל אחרי שהייה של למעלה מ-12 חודשים בחו"ל ואזרחים עולים. מכל אלה מפחיתים את התושבים השוהים בחו"ל למעלה מ-12 חודשים ועולים בכוח שיצאו לחו"ל.

השתקעות ראשונה של עולים: הנתונים מתייחסים ליישוב הראשון שאליו הופנו העולים. מעבר של עולים ליישובים אחרים נכלל בהגירה בין יישובים (הגירה פנימית). הנתון אינו כולל אזרחים עולים ועולים בכוח ששינו מעמדם לעולים.

הגירה פנימית: שינוי יישוב המגורים של תושבים במדינה.

הנתונים על הגירה פנימית בין יישובים מבוססים על העיבודים שנעשו מתוך קובץ השינויים, כפי שנרשמו במרשם התושבים במשרד הפנים על-פי הודעות התושבים על שינוי כתובת. הנתונים אינם כוללים השתקעות ראשונה של עולים, אבל כוללים שינויי כתובת של עולים.

להגדרות "עולה", "אזרח עולה" ו"עולה בכוח" ראו: הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, *שנתון סטטיסטי לישראל*, פרק עלייה והגירה.

ג.3. שכר ורווחה

מקבלי דמי אבטלה

מקבלי דמי אבטלה (ממוצע חודשי): לדמי אבטלה זכאי מובטל שהיה שכיר וחיפש עבודה דרך שירות התעסוקה, שהשלים תקופת אכשרה כמוגדר בחוק, שמלאו לו 20 שנה ושטרם מלאו לו 65 שנה. בין מקבלי דמי אבטלה כלולים כל הזכאים, ללא הבדל במספר החודשים שעבורם הם קיבלו את התשלום.

על-פי חוק ביטוח אבטלה, מובטל זכאי לתשלום דמי אבטלה עבור תקופה מרבית של 50 או 100 או 138 או 175 יום, בהתאם לגילו ולמספר ילדיו. הוא יכול למצות את מספר הימים האלה במשך שנה ממועד תחילת האבטלה שלו. חיילים משוחררים זכאים לדמי אבטלה ואינם חייבים בתקופת אכשרה. התקופה המרבית עבורם לתשלום דמי אבטלה היא 70 יום.

על-פי חוק ביטוח אבטלה, מובטל שנשלח על-ידי שירות התעסוקה לקורס **להכשרה מקצועית** זכאי לדמי אבטלה. מובטל זה אינו מתייצב בשירות התעסוקה ואינו נרשם באופן שוטף ככל המובטלים האחרים – כלומר מקבלי דמי אבטלה בהכשרה מקצועית אינם מחפשי עבודה ואינם נכללים בין דורשי העבודה או בין הבלתי מועסקים.

במניין מקבלי דמי אבטלה נכללים רק מי שקיבלו בפועל דמי אבטלה. לא נכללים מובטלים שהיו זכאים לדמי אבטלה אך לא היו זכאים לתשלום בפועל (אלה היו בעיקר מובטלים בימי המתנה או מובטלים שמיצו זכאותם לתשלום אך טרם הסתיימה שנת אבטלתם, והם ממשיכים להתייצב בשירות התעסוקה ולפיכך הם יכולים עקרונית להשתלב בהכשרה מקצועית ולקבל דמי אבטלה).

מקבלי קצבת זקנה ושאיירים

קצבת זקנה: משולמת למבוטחים מאז 1.4.1957 לפי חוק הביטוח הלאומי – לגבר בהגיעו לגיל 70 ולאשה בהגיעה לגיל 65, אם היו מבוטחים בביטוח לאומי וצברו תקופת אכשרה שמזכה בקצבה (לפי מבחני הכנסה ניתן לקבל את הקצבה עד 5 שנים קודם). אישה עקרת בית זכאית לגמלה החל בגיל 65. גובה הקצבה ליחיד הוא 16 אחוז מהשכר הממוצע, ולזוג 24 אחוז מהשכר הממוצע כמוגדר בחוק הביטוח הלאומי.

נוסף על הקצבה הבסיסית, משולמת תוספת ותק ותוספת דחיית פרישה, בתנאי שמתמלאים התנאים המזכרים. מחודש מרס 2003 לא עודכנו קצבאות זקנה ושאיירים עקב הקפאת השכר לפי חוק ביטוח לאומי. כמו כן החל ביולי 2002 קצבת הזקנה הופחתה ב-4 אחוזים.

מקבלי קצבת שאירים: לאחר פטירתם של המבוטחים, משלמים קצבה לשאיירים תלויים, לאלמנות ולקטינים.

השלמת הכנסה: קשישים ושאיירים שהכנסותיהם נמוכות מרמת ההכנסה המינימלית לקיום כפי שנקבעה בחוק (בהתאם למבחן הכנסות) זכאים לתוספת "השלמת הכנסה" לפי חוק הבטחת הכנסה. גובה הקצבה הכוללת השלמת הכנסה ליחיד הוא 26.75 אחוז מהשכר הממוצע לפי חוק, ולזוג קשישים - 40.13 אחוז מהשכר הממוצע.

מקבלי גמלת הבטחת הכנסה

הבטחת הכנסה: לפי חוק הבטחת הכנסה, שנכנס לתוקף בינואר 1982, מופקד המוסד לביטוח לאומי על הבטחת ההכנסה של אוכלוסייה מעוטת הכנסה או חסרת כל הכנסה וחסרת יכולת עבודה (בגילאי העבודה) וכן של קשישים ואלמנות (ראה לעיל "השלמת הכנסה"). הגמלה לאוכלוסייה בגילאי עבודה ניתנת לפי מבחני הכנסה ומבחני תעסוקה. גובה הגמלה מושפע מהרכב המשפחה ומההכנסות של הזכאים. עד מאי 2003 גובה הגמלה הושפע גם מוותק במערכת ומגיל הזכאים. ביוני 2003 שונו מבחני ההכנסה, תעריפי הגמלה ומבחני התעסוקה של גמלה זו.

הנתונים המופיעים בפרופיל הרשויות מתייחסים לסך כל הנפשות (כולל ילדים במשפחה) המקבלות גמלת הבטחת הכנסה בגילאי העבודה, לפחות חודש אחד **במשך השנה**.

מקבלי גמלת סיעוד

גמלת סיעוד: זכאים לגמלת סיעוד הם אישה שגילה 60 ויותר וגבר שגילו 65 ויותר, התלויים במידה רבה או לחלוטין בעזרת הזולת בביצוען של פעולות היום-יום, או הזקוקים להשגחה. הגמלה ניתנת רק לקשישים המתגוררים בקהילה. לזכאים לגמלה ניתנים שירותי סיעוד בשתי רמות בסיסיות: ברמה של 93 אחוז מערכה של קצבת נכות מלאה ליחיד (החל ביולי 2003) וברמה של 150 אחוז מערכה של קצבה זו, בהתאם למידת תלותו של הקשיש בזולת.

מקבלי גמלת נכות כללית, ניידות, נכות מעבודה ותלויים

גמלת נכות כללית: קצבה זו משולמת למבוטח, אשר כתוצאה מליקוי גופני, שכלי או נפשי הנובע ממחלה, מתאונה או שהוא מום מלידה, מתקיים בו אחד מאלה: אין לו כושר להשתכר מעבודה או ממשלח יד והשתכרותו בפועל נמוכה מ-25 אחוז מהשכר הממוצע במשק, או שכושרו להשתכר וכן השתכרותו בפועל צומצמו, עקב הליקוי, ב-50 אחוז ויותר. קבלת גמלת נכות מותנית במינימום של 60 אחוז נכות רפואית של המבוטחים או 40 אחוז במידה שחומרת הליקוי העיקרי עולה על 25 אחוז.

גמלת ניידות: משולמת למוגבלים בניידות על-פי הסכם עם האוצר, מכספי משרד האוצר. ההסכם מקנה לנכה שדרגת מוגבלותו בניידות גבוהה מ-40 אחוז והוא בעל רישיון נהיגה בר-תוקף, או לנכה שאינו נוהג בעצמו ודרגת מוגבלותו בניידות היא לפחות 60 אחוז, את הזכויות האלה:

1. הלוואה עומדת לכיסוי המסים החלים על רכב מנועי, לפי מפתח זכויות מסוים.

2. קצבת ניידות חודשית, המשולמת לפי אחוז המגבלות, בתנאים מסוימים נוספים.

לבעלי נכות קשה ביותר משולמת בתנאים מסוימים גמלה אף אם אין ברשותם רכב.

גמלת נכות מעבודה: משולמת לנפגע עבודה, שכתוצאה מכך נשאר נכה לתקופה מוגבלת או לצמיתות. גמלאות הנכות הן: **קצבת נכות זמנית**, המשולמת לנפגעי עבודה שנקבעה להם דרגת נכות צמיתה של 5 אחוזים לפחות. **קצבת נכות צמיתה**, המשולמת לנפגעי עבודה שנקבעה להם דרגת נכות צמיתה של 20 אחוז לפחות.

סכום קצבת הנכות הזמנית או הצמיתה נקבע יחסית להכנסתו של הנפגע ברבע השנה שלפני הפגיעה ובהתאם לאחוז הנכות שלו. גובה מענק הנכות הוא 70 קצבאות חודשיות, בהתאם לדרגת הנכות שנקבעה.

גמלת תלויים: משולמת לשארי מבוטח שנהרג או נפטר עקב פגיעה בעבודה ולא לה שאר תלויים בו לפרנסתם. גובה גמלת התלויים תלוי בהכנסת המבוטח ערב פגיעתו ובמספר התלויים בו.

להגדרות נוספות, מפורטות יותר לגבי "מקבלי דמי אבטלה", "קצבאות" ו"גמלאות" ראו: המוסד לביטוח לאומי, מערכת הביטוח הלאומי בישראל, ינואר 2003.

מבוטחים בקופות החולים

החל באחד בינואר 1995 חוק ביטוח בריאות ממלכתי קובע שכל תושב במדינת ישראל מבוטח בביטוח בריאות.

קופות חולים: הנתונים מתייחסים ל-4 קופות החולים שאושרו עד כה בידי שר הבריאות (שירותי בריאות כללית, לאומית, מאוחדת ומכבי).

מספר חברי קופות החולים, התפלגותם והשינויים שחלו בקובץ הבריאות מעודכנים לתקופה 1/12/2002-30/11/2003.

ייתכן שמספר המבוטחים גבוה ממספר התושבים בסוף השנה ביישובים מסוימים, עקב סיבות רישום.

משפחות וילדים המקבלים קצבאות בגין ילדים עד גיל 17

קצבת ילדים: משולמת למשפחה בגין ילדיה. הקצבה המשפחתית מורכבת מצירוף הקצבאות המשולמות עבור כל ילד זכאי במשפחה. הקצבה מחושבת לפי ערך נקודת קצבה הקבוע בחוק. ערך זה צמוד למלוא הגידול במדד המחירים לצרכן ומתעדכן בראשית כל שנה (ינואר) ובכל עת שמשלמים תוספת יוקר לכלל השכירים במשק.

סוג המבוטחים בביטוח לאומי

המוסד לביטוח לאומי מבטח את כל תושבי מדינת ישראל מגיל 18 ומעלה.

סוגי המבוטחים העיקריים הם:

- עובד שכיר
- עובד עצמאי
- מבוטח ללא הכנסה, כגון סטודנטים, תלמידי ישיבה, מובטלים וכו'.
- מבוטח אחר – מקבלי קצבאות בגיל העבודה, כגון דמי אבטלה, נכות כללית, שאירים ועוד.

למבוטחים אלו מתנהל חשבון גבייה או חשבון קצבה בקבצים הממוחשבים של המוסד לביטוח לאומי. המידע הדרוש לקובץ הבריאות (והכלול בעיבודים סטטיסטיים אלו) מתקבל לאחר זיווגם של קובץ השכר, קובץ הגבייה מלא-שכירים (גל"ש) וקובצי הגמלאות, עם קובץ הבריאות.

שכירים ועצמאים

השכר החודשי והשכר השנתי הממוצע של שכירים

שכיר: עובד שעבד לפחות חודש אחד בשנה כשכיר. בקבוצה זו נכללו השכירים שהיו במשך השנה גם עצמאים.

שכר: שכר ברוטו לחודש ששולם לעובד השכיר, לפני ניכויים למיניהם למס הכנסה וניכויים אחרים. השכר כולל שכר יסוד, תשלומים עבור שעות נוספות ותוספות אחרות לשכר (פרמיות, מענקים, גמול השתלמות, קצובת נסיעה ועוד) ששולמו לשכירים.

השכר ברוטו אינו כולל הוצאות נלוות שהמעסיק מפריש לקרנות (כגון קרנות פנסיה או קופות גמל), לביטוח לאומי ולביטוח בריאות, למס מעסיקים, ועוד.

שכר ממוצע לחודש במשך השנה: מתקבל על-ידי חלוקת סכומי השכר ברוטו ששולמו לשכירים במשך השנה ב-12 חודשי עבודה אפשריים של השנה.

שכר מינימום: השכר המינימלי ברוטו לחודש שנקבע בחוק לעובד שכיר.

הכנסה ממוצעת לחודש בשנה של העצמאים

הכנסה ממוצעת לחודש בשנה של העצמאים מתבססת על שומה שהתקבלה מפקיד השומה. אם בשנה מסוימת טרם התקבלה השומה, השומה האחרונה שקיימת "קודמה" לשנה השוטפת בשיעור הגידול של מדד המחירים לצרכן. לכ-25 אחוז מן העצמאים אין שומות, ולכן הכנסתם נקבעת או על-פי הצהרתם האישית, או על-פי קביעה של המוסד לביטוח לאומי, שאפשר לערער עליה ולשנותה.

החל בשנת 1995, הכנסת העצמאים הרשומה בקובצי המוסד לביטוח לאומי היא ההכנסה "הגולמית", דהיינו, כל הכנסה מעבודה גם אם אינה חייבת בדמי ביטוח.

עצמאים: עובדים שהיו רק עצמאים במשך השנה.

אחוז השינוי הראלי של השכר ושל הכנסות העצמאים חושב לפי המקדם המתקבל מחילוק מדד המחירים לצרכן - ממוצע שנת 2002, במדד המחירים לצרכן - ממוצע שנת 2001.

מדד אי-השוויון - שכירים (מדד ג'יני)

מדד זה נועד למדוד את מידת אי-השוויון בחלוקת ההכנסות. ערכו של המדד נע בין 0 ל-1; הערך 0 מורה על שוויון מוחלט ואילו הערך 1 מלמד על אי-שוויון מוחלט. המדד מאפשר להעריך את פערי ההכנסות בין קבוצות שונות של אוכלוסייה. החישוב מבוסס על מיון האוכלוסייה הנתונה על-פי השכר (ברוטו) הממוצע לחודש בשנה.

ג4. חינוך

מובאים נתונים על מספר בתי הספר, מספר התלמידים, מספר כיתות הלימוד ומספר התלמידים הממוצע לכיתה במערכת החינוך בארץ, הכוללת חינוך עברי וחינוך ערבי.

דרג חינוך

חינוך יסודי: כולל בתי ספר יסודיים (רשמיים ומוכרים) ובתי ספר מיוחדים. בתי הספר היסודיים כוללים בתי ספר שש-שנתיים (עד כיתה ו) ושמונה-שנתיים (עד כיתה ח). כולל תלמודי תורה.

חינוך על-יסודי: כולל חטיבות ביניים ובתי ספר תיכוניים תלת-שנתיים (חטיבות עליונות – כיתות י-יב) וארבע-שנתיים (כיתות ט-יב). בבתי ספר תיכוניים, חד-נתיביים ורב-נתיביים, מתקיימים לימודים במסלולים עיוניים, חקלאיים, טכנולוגיים ומקצועיים וכן בכיתות המשך בקיבוצים.

ספירת תלמידים ברשות מקומית: תלמידים הלומדים בבתי ספר ברשות המקומית.

ספירת בתי ספר: בתי ספר שמתקיימים בהם לימודים ביותר מדרג חינוך אחד (כגון: יסודי וחטיבת ביניים) או ביותר מסוג בית ספר אחד (כגון: חטיבת ביניים ותיכון), נספרו בכל דרג חינוך או בכל סוג בית ספר בנפרד, ואילו בשורת **סך הכל** נספרו פעם אחת בלבד.

אחוז זכאים לתעודת בגרות מסך כל תלמידי יב: תלמידים שעמדו בבחינות בגרות אינטרניות וצברו לפחות 20 יחידות לימוד במקצועות הנדרשים. שיעור זה מחושב מכלל תלמידי כיתות יב.

אחוז זכאים לתעודת בגרות שעמדו בדרישות הסף של האוניברסיטאות מסך כל תלמידי כיתות יב: פרט לזכאות לתעודת בגרות, דרישות הסף כוללות ציון עובר ברמה של 3 יחידות לימוד במתמטיקה, 4 יחידות לימוד באנגלית ומקצוע מוגבר אחד (נוסף על אנגלית). שיעור זה מחושב מכלל תלמידי כיתות יב.

הנתונים לגבי אחוז הזכאים לתעודת בגרות מתייחסים לרשויות שבהן יותר מ-2,000 תושבים, אחוז הזכאים בהן הוא לפחות 30%, וסך כל תלמידי כיתות יב בהן הוא מעל 25. כמו כן הנתונים מתייחסים לתלמידים הגרים ברשות המקומית.

החישובים לגבי זכאים לתעודת בגרות **בירושלים** כוללים רק את החינוך העברי.

נתוני החינוך **במגזר הכלל ארצי** כוללים יישובים ללא מעמד מוניציפלי.

ג5. בנייה ודיוור

הנתונים כוללים את הבנייה ביוזמה פרטית וציבורית בכל הארץ (כולל את הבנייה ביישובים יהודיים באזורי יהודה ושומרון ובחבל עזה).

נתוני הבנייה בכל הארץ התקבלו מהמקורות האלה: ועדות לתכנון ובינוי, משרד הבינוי והשיכון, חברות בנייה, רשויות מקומיות וסקרי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

הנתונים מתייחסים לבנייה המיועדת למטרות האלה: מגורים, הארחה, עסקים, משרדים, תעשייה ומלאכה, מוסדות ציבור ומשקים חקלאיים. הנתונים מתייחסים לבניינים חדשים ולתוספות בשטח ו/או במספר החדרים לבניינים קיימים. תיקונים כתוצאה משינויים פנימיים במבנים אינם נכללים. סיכומי הנתונים של הבנייה אינם כוללים מבנים של משרד הביטחון ושל צה"ל.

אומדני הבנייה מבוססים על דוחות מהמקורות שהוזכרו לעיל, לאחר ניפוי כפילויות. כיוון שיש פיגור של עד שנתיים בדיווח, בעיקר בדיווח מהרשויות המקומיות, מוסיפים לנתונים המתקבלים מן המקורות הנזכרים אומדני פיגור וכן אומדנים של בנייה לא-חוקית. האומדנים עבור הבנייה הלא-חוקית מיוחסים בעיקר לחלק מן היישובים הלא-יהודיים.

שטח בנייה: כולל את הקירות החיצוניים, המרפסות (המקורות) והשטח הבנוי מתחת לעמודים.

דירה: חדר או מערכת חדרים במבנה קבוע או ארעי המיועד לדוור. דירה כוללת חדרי שירות ויש אליה גישה נפרדת מהרחוב או משטח משותף עם דירות אחרות בתוך הבניין.

התחלת בנייה: התחלת חפירת היסודות.

גמר בנייה: כאשר הושלמה בניית הבניין במובן הטכני והבניין מוכן למלא את תפקידו, או כשכבר הוחל השימוש ביותר ממחצית שטחו.

דירות למגורים לפי חיובי ארנונה: עיבוד הנתונים מתבצע על בסיס קובצי הארנונה של יישובים עירוניים. לכל נכס החייב בתשלומי ארנונה רשומה נפרדת. מקבצים אלו מנוכים בשלב הראשון כל הנכסים שאינם משמשים למגורים על-פי הגדרת הרשות. בהקשר זה יש לציין כי רוב המוסדות שבהם מתגוררים דיירים, כמו בתי אבות, מעונות סטודנטים ופנימיות תיכוניות, אינם מוגדרים בדרך כלל כנכסים למגורים. בכל יישוב מתקבלות ספירות של מספר הנכסים המשמשים למגורים.

הנתונים לגבי מספר הדירות לפי חיובי ארנונה נכונים לחודש מאי 2003.

6. תשתיות ושירותים עירוניים

כבישים, צינורות מים, ביוב ותיעול

הנתונים על סלילת כבישים והנחת צינורות מים, ביוב ותיעול, מבוססים על דוחות שהתקבלו מהמקורות השונים, תוך ניפוי כפילויות. הנתונים כוללים את העבודות שבוצעו בתחום הרשויות המקומיות, ושדיווחו עליהן הן הרשויות המקומיות עצמן והן חברות ומשרדי ממשלה. נתונים על עבודות הנדסה אזרחית, המבוצעות בתחומי רשויות שלא מתקבל מהן דיווח, נמסרים ללשכה רק על-ידי המבצעים (חברות ומשרדי ממשלה).

כבישים

כביש: דרך לתנועת כלי רכב מכל הסוגים, הנסללת בצורה של חפירה או חציבה ומילוי בשכבות מחומר שונים. הנתונים כוללים סלילת כבישים חדשים והרחבה ושיקום של כבישים קיימים.

כביש חדש: סלילת דרכים חדשות למיניהן, המשמשות בעיקר לתנועת כלי רכב מכל הסוגים.

הרחבה ושיקום של כביש קיים: כל תוספת לרוחב כביש קיים, או הריסת כביש ישן (או שכבות ממנו) וסלילתו מחדש. לא כולל תיקוני כבישים (כגון תיקונים בציפוי העליון וכו').

צינורות

צינורות מים: הנחת צינורות מים ראשיים והסתעפויותיהם וכן הנחת צינורות קבועים למטרות השקיה. לא כולל הנחת צינורות מים המחברים בין הרשת הראשית לבניינים ולמתקנים, הנחה של צינורות זמניים וניידים ותיקוני צינורות.

צינורות ביוב: הנחת רשת צינורות ראשית המובילה מי שופכין מבתים, ממפעלים או ממתקנים, לים או לאזור מתקני חמצון וטיהור.

צינורות תיעול: הנחת רשת צינורות ראשית שאליה חודרים מי הגשמים והשיטפונות המתרכזים במקומות הנמוכים שלצדי הכבישים, ודרכה הם מוזרמים לנהרות או לאזורים פתוחים אחרים.

פסולת מוצקה ביתית, מסחרית וגזם¹

פסולת ביתית: שיירי מזון, חומרי אריזה, מוצרים שהתקלקלו או התבלו.

פסולת מסחרית: שאריות של חומרי גלם המתקבלים תוך כדי תהליך הייצור, חומרי גלם ומוצרי ביניים שהתקלקלו, ניזוקו או שנפסלו ואריזות של חומרי הגלם.

גזם: שאריות ענפים וצמחים.

מקורות ושיטות חישוב

נתוני כמויות הפסולת החודשיות נאספו מהרשויות המקומיות באמצעות הלמ"ס. נתונים חסרים התקבלו מהמטמנות ומתחנות המעבר באמצעות אגף פסולת מוצקה במשרד לאיכות הסביבה.

עבור רשויות שלא דווחו ללמ"ס ולא דווחו באמצעות המטמנות, הנתונים נזקפו בעזרת מודל זקיפה שנבנה בלמ"ס, בשיטת ה-Hot-Deck. הזקיפה לוקחת את "השכר הקרוב ביותר" לערך החסר לפי צורת היישוב, האשכול החברתי והמחוז. החישוב לשנת 2003 מבוסס על אוכלוסייה שנתית ממוצעת.

מגבלות הנתונים

הרכב הפסולת המדווחת עבור כל יישוב אינו אחיד. ישנם יישובים שכוללים רק חלק ממרכיבי הפסולת המוצקה.

ג.7. מים

תקבולי מים: סיכום של תקבולי הפקה ותקבולי קנייה.

תקבולי הפקה: כמות מים במ"ק שהפיקה רשות מקומית (קביעת כמות ההפקה נעשית בידי נציבות המים).

תקבולי קנייה: כמות מים במ"ק שקנתה רשות מקומית מחברת מקורות או מספקים אחרים.

פחת מים: סה"כ כמות מים במ"ק המחושבת כהפרש בין סך כל תקבולי המים וסך כל צריכת המים באותה תקופת זמן.

אחוז פחת מסך כל תקבולי המים: סה"כ פחת מים במ"ק מחולק בסה"כ תקבולי מים.

¹ חישוב כמות פסולת ליום לנפש בשנת 2003, בחבל אילות, בוצע רק עבור האוכלוסייה האזרחית ולכן הנתון נמוך בהשוואה לשנת 2002.

צריכת מים לפי ייעוד

צריכת מים: סה"כ כמות מים במ"ק שסיפקה רשות מקומית לכל הצרכנים.

צריכה עירונית: סה"כ כמות מים במ"ק שסיפקה רשות מקומית לסוגי השימוש השונים, ללא צרכני תעשייה בהקצבה וחקלאות בהקצבה.

צריכה תעשייתית: סה"כ כמות מים במ"ק שסיפקה רשות מקומית לצרכני תעשייה בהקצבה.

צריכה חקלאית: סה"כ כמות מים במ"ק שסיפקה רשות מקומית לצרכני חקלאות בהקצבה.

צריכה אחרת: סה"כ כמות מים במ"ק שסיפקה רשות מקומית לצרכנים מחוץ לתחום השיפוט של הרשות. נוסף על כמות זו, צריכה אחרת כוללת כמויות מים של הפרשי צריכה תעשייתית וחקלאית (הפרשי צריכה מדווחת וצריכה מאושרת). בשנת 2003 **צריכה אחרת** כלולה בקטגוריה של **צריכת מים עירונית**.

צריכה במגורים: כמות מים במ"ק הנצרכת במגורים בלבד, כולל גינון פרטי ליד הבית.

8. תחבורה

כלי רכב

כלי רכב ברשות מקומית: כלי רכב שכתובת בעליו רשומה באותה רשות מקומית.

כלי רכב מנועי: רכב המונע בכוח מכני מכל צורה שהיא, לרבות אופנוע, אך למעט רכב הנגרר על-ידי רכב מנועי.

סך כל כלי רכב מנועיים: כולל את כל סוגי הרכב המנועיים הרשומים במשרד הרישוי, שהיה להם רישיון תקף ב-31.12.03 או שתוקף רישיונם פג במהלך שנת 2003. מצבת כלי הרכב אינה כוללת רכב צבא ומשטרה, רכב גרור, טרקטורים, כלי רכב של אזרחי חוץ ושל בעלי רישיונות רכב זמניים, רכב הרשום ברשות הפלסטינית, כלי רכב של תיירים השוהים בארץ פחות מ-3 חודשים, רכב דיפלומטי, רכב של האו"ם וכדומה.

מכונית פרטית (רכב פרטי): רכב שאינו ציבורי או מסחרי. החל בשנת 1978 כולל רכב דו-שימושי.

רמת מינוע: כלי רכב לאלף תושבים.

שיעור לאלף תושבים מתייחס לאוכלוסייה של סוף שנה.

יש להדגיש כי הנתונים מחושבים לפי כתובתו (רשות מקומית) הרשומה של בעל הרכב **ולא** לפי מקום מגוריו של המשתמש בפעל ברכב. כך לדוגמה בערים תל אביב-יפו ובני ברק רשומים כל רכב על שם חברות שונות ביניהן חברות השכרה וליסינג.

תאונות דרכים

תאונות דרכים עם נפגעים: תאונה שאירעה בתחומי הרשות עקב הימצאות של רכב במצב תנועה בדרך ושנגרמה בה חבלה, או שהתאונה הייתה מקור פגיעה באדם. הנתונים כוללים: תאונות דרכים עם נפגעים שנחקרו על ידי משטרת ישראל ושנרשמו על ידה בתיקי תאונות דרכים ("תיקי ת"ד"), שבהן היה מעורב לפחות רכב אזרחי אחד (כולל משטרת), אזרח הולך רגל או נוסע. משטרת ישראל אינה רושמת תאונות

שבהן היה מעורב רכב צבאי בלבד. הנתונים אינם כוללים תאונות דרכים עם נפגעים קל שנרשמו ב"תיקי כללי עם נפגעים". נתון תאונות דרכים **כלל ארצי** אינו כולל את אזור יו"ש.

שיעור תאונות דרכים לאלף תושבים מתייחסים לאוכלוסייה ממוצעת.

שיעור תאונות דרכים לאלף כלי רכב ולאלף תושבים מתפרסמים ברשויות מעל 2,000 תושבים.

ג. נתוני ביצוע התקציב

ביצוע התקציב של הרשויות המקומיות מחולק לתקציב רגיל ולתקציב בלתי רגיל, בהתאם למקורות המימון ולייעוד ההוצאה.

התקציב הרגיל¹

א. הכנסות

ההכנסות בתקציב הרגיל מורכבות מהכנסות שוטפות (הכנסות סופיות – שאין צורך להחזירן בעתיד), הכוללות החזרות משנים קודמות ומלוות. **הכנסות סופיות** אינן כוללות מלוות לאיזון.

הכנסות אלו מוינו לפי מקור ההכנסה וייעודה.

הכנסות לפי ייעוד: כוללות הכנסות שאינן מיועדות לסעיף הוצאה מסויימת, ושאותן הרשות מקצה לייעודים שונים על-פי שיקוליה. המקורות של ההכנסות האלה הם מסים מקומיים ומענק כללי, הכנסות המיועדות לשירותים מקומיים, הכנסות המיועדות לשירותים ממלכתיים, כגון אחזקה שוטפת של מערכת החינוך, פרט למשכורות מורים בחינוך היסודי ובחינוך העל-יסודי ולמשכורות של גננות בגני חובה; פעולות תרבות, הכוללות אחזקת ספריות, מוזאוניס, מתקני ספורט ונוער והפעלת חוגים להנחלת הלשון; שירותי רווחה, הכוללים טיפול בילד ובמשפחה, שחרור ממסים ותמיכה במוסדות; אחזקת מפעלים של הרשות, כגון מפעלי מים, בתי מטבחים ועוד.

הכנסות לפי מקור:

1. הכנסות עצמיות: הכנסות שהרשויות עצמן גובות מפרטים וממוסדות, כגון ארנונה כללית, אגרות תשלומים הנגבות בתמורה להפקה של תעודות שונות, שלטים ועוד, היטלים על תצרוכת, כגון היטל על בידור, מכסות מוועדים מקומיים (הכנסות המתקבלות מוועדים הנמצאים בתחומי המועצה האזורית), השתתפות כללית של מוסדות ותרומות, הכנסות מדמי שירות (הכנסות בתמורה לשירותים שונים שהרשות מעניקה לפרטים או לבעלי עסקים), הכנסות משכר לימוד, הכנסות מרכוש וממפעלים שבבעלות הרשות והכנסות ממכירות, השתתפות בעלים במימון עבודות פיתוח שעשתה עבורם הרשות המקומית.

2. השתתפות ממשלה: הממשלה משתתפת בתקציבי הרשויות המקומיות על-ידי השתתפות כללית (מענקים המחולקים בין הרשויות לפי מפתח מסוים, כגון כושר כלכלי של הרשות, מענקים מיוחדים הניתנים להקטנת הגירעון המצטבר של הרשות וכו'), ועל-ידי השתתפות מיועדת (השתתפות הממשלה במימון שירותים מסוימים שאותם נותנות הרשויות המקומיות. גובהה של השתתפות זו נקבע לפי מדדים שונים, שלפיהם משרדי הממשלה השונים מעבירים לרשויות כספים לאחזקת השירותים הללו).

¹ נתוני מים (הכנסות - נתוני מים, הוצאות - רכישת מים) מוצגים לרשויות שמנהלות את משק המים בעצמן ולא באמצעות תאגידי מים.

הכנסות סופיות : סך כל ההכנסות בתקציב הרגיל, ללא מלוות לאיזון.

ב. הוצאות

ההוצאות בתקציב הרגיל מורכבות מהוצאות לפעולות (שוטפות), הוצאות חד-פעמיות, פירעון מלוות וכו'.

הוצאות לפי ייעוד : כוללות הוצאות המיועדות להנהלה כללית (הוצאות על מינהל הרשות, כגון מנגנון, מינהל הכספים, גזברות וגבייה), והוצאות מימון, הכוללות עמלות וריבית על משיכת יתר, לשירותים מקומיים, לשירותים ממלכתיים (כגון חינוך, רווחה), למפעלים וכו'.

הוצאות לפי סוג כוללות :

- * עלות עבודה : עלות שכר עבודה ומשכורת לעובדי הרשות, כולל עלות משכורות ושכר עבודה לעובדים במפעלי עזר של הרשות.
- * הוצאות לפעולות (קניות שוטפות לצורך הענקת שירותים, כגון אחזקת בניינים, תחבורה ודואר, כיבוד, הוצאות משפטיות, עמלות וכד'). הוצאות אחרות לפעולות, הכוללות הובלה, דלק, חומרים וכלים, ושירותים במפעלי עזר של הרשות.
- * השתתפויות, תמיכות ותרומות למוסדות חינוך, תרבות, בריאות, רווחה ודת; העברות למשקי בית ולמגזר הציבורי כגון איגודי ערים.
- * הוצאות חד-פעמיות, בדרך כלל השתתפויות בתקציב הבלתי רגיל ורכישות שונות.
- * פירעון מלוות, כולל נוסף על תשלומי קרן גם תשלומי ריבית והצמדה (בהוצאות של ההנהלה הכללית כוללות בהוצאות ריבית גם הוצאות עבור משיכת יתר).

ג. עודף וגירעון

ההפרש בין סך כל ההכנסות לבין סך כל ההוצאות יוצר עודף או גירעון בתקציב הרגיל.

1. גירעון תקציבי : ההפרש בין סך כל ההכנסות (כולל מלוות) לבין סך כל ההוצאות.
2. גירעון שנתי : ההפרש בין סך כל ההכנסות לבין סך כל ההוצאות, למעט המלוות שנתקבלו לאיזון התקציב הרגיל, לפירעון מלוות או להקטנת הגירעון המצטבר.

התקציב הבלתי רגיל

התקציב הבלתי רגיל מיועד למימון פעולות פיתוח, כגון בניית מבני ציבור, סלילת כבישים ומימון רכישות של ציוד, מכונות, קרקע וכו'.

א. הכנסות כוללות הלוואות ממקורות שונים (כגון בנקים, ממשלה ואשראי קבלני), העברות מהתקציב הרגיל, השתתפות הממשלה ובעלי הנכסים שעבורם בוצעה העבודה, מכירת רכוש, העברות מקרנות וכו'.

ב. הוצאות כוללות מימון עבודות פיתוח (כגון בניית מבני ציבור, סלילת כבישים וכו'), רכישת ציוד ומכונות, העברות הון, פירעון מלוות וכו'.

אחוז שינוי ראלי בתקציב מתייחס לנתונים עדכניים של שנת 2002 (הואיל ומתבצעים עדכונים רטרואקטיביים לנתוני 2002 במשרד הפנים).

חישוב אחוז שינוי ראלי (0.7%) מתבסס על מדד מחירים לצרכן - ממוצע של שנת 2003, לחלק למדד מחירים לצרכן - ממוצע של שנת 2002.

רשימות

איגודי הערים

איגודי הערים הוקמו על-פי חוק איגודי הערים משנת 1955, לצורך מתן שירותים שונים לרשויות מקומיות שונות במסגרת שיתוף בין-מוניציפלי.

ב-2003 פעלו בארץ 20 איגודי ערים לשירותי כבאות, 6 איגודי ערים לביוב ומים, 5 איגודי ערים לתברואה, 3 איגודי ערים לשירות וטרינרי, 11 איגודי ערים לאיכות הסביבה, 4 איגודים לחינוך על-יסודי ואיגוד ערים אחד לבריאות.

ועדת תכנון ובנייה

ועדה מקומית לתכנון ולבנייה. בין שאר סמכויותיה מתן היתרי בנייה במרחב התכנון שבו היא פועלת. מרחב תכנון יכול לכלול תחום של רשות מקומית אחת או תחומים של רשויות אחדות. במקרה כזה (תחומים של רשויות אחדות) הוועדה נקראת "ועדת תכנון מרחבית". מרחב תכנון יכול לכלול גם שטח הנמצא מחוץ לתחום של רשות מקומית מסוימת. בשטחים שאין להם ועדה מקומית לתכנון, משמשת הוועדה המחוזית לתכנון ולבנייה גם כוועדה מקומית. שטח כזה מכונה "מרחב תכנון גלילי".

מפתח יישובים

קיימים 980 יישובים השייכים למועצות אזוריות. בלוח מפורטים כל היישובים השייכים לכל מועצה אזורית עבור 54 מועצות אזוריות.

מיון המועצות האזוריות בלוח הוא לפי שם המועצה האזורית.

ד. מקורות

1. כללי

סמל יישוב, מחוז ואזור, מעמד מוניציפלי וועדת תכנון ובנייה

הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, רשימת היישובים, אוכלוסייתם וסמליהם 31.12.2003, פרסום טכני 76, ירושלים, תשס"ה-2005.

רמה חברתית-כלכלית

הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, אפיון רשויות מקומיות וסיווגן לפי הרמה החברתית-כלכלית של האוכלוסייה 2001, פרסום מיוחד 1222 ירושלים, תשס"ד-2004.

ממוצע מרחקים במועצות אזוריות

משרד הפנים, המחלקה למחקר.

2. דמוגרפיה

הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, רשימת היישובים, אוכלוסייתם וסמליהם 31.12.2003, פרסום טכני 76, ירושלים, תשס"ה-2005, וכן עיבודים מיוחדים שבוצעו בגף לדמוגרפיה.

3. שכר ורווחה

מקבלי דמי אבטלה

המוסד לביטוח לאומי, מינהל המחקר והתכנון, מקבלי דמי אבטלה בשנת 2003, סקר 191.

מקבלי קצבת זקנה ושארים, גמלת סיעוד, נכות כללית, נידות, נכות מעבודה ותלויים

המוסד לביטוח לאומי, עיבודים מיוחדים שבוצעו במינהל המחקר והתכנון.

מבוטחים בקופת החולים, לפי קופה

המוסד לביטוח לאומי, מינהל המחקר והתכנון, חברות בקופת חולים 2002-2003, סקר 192.

השכר החודשי והשנתי הממוצע של שכירים והכנסה ממוצעת של עצמאים

המוסד לביטוח לאומי, מינהל המחקר והתכנון, ממוצעי שכר והכנסה לפי יישוב ולפי משתנים כלכליים שונים 2001-2002, סקר 194.

גמלת הבטחת הכנסה וקצבאות ילדים

המוסד לביטוח לאומי, עיבודים מיוחדים שבוצעו במינהל המחקר והתכנון.

4. חינוך

הנתונים מבוססים על סקרים שערכה הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה בשיתוף עם משרד החינוך, ועל עיבודים מיוחדים מתוך קובצי תלמידים ומורים של משרד החינוך, שנעשו בגף חינוך בלשכה

המרכזית לסטטיסטיקה. אחוז הזכאים לבגרות ואחוז העומדים בדרישות הסף של האוניברסיטאות חושבו בגף בינוי ורשויות מקומיות מתוך קובץ שהוכן בגף חינוך.

5ד. בנייה ודיוור

הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, עיבודים מיוחדים שבוצעו בגף בינוי ורשויות מקומיות.

6ד. תשתיות ושירותים עירוניים

כבישים, צינורות מים, ביוב ותיעול

הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, עיבודים מיוחדים שבוצעו בגף בינוי ורשויות מקומיות.

פסולת

נתוני כמויות הפסולת ברשויות המקומיות התקבלו מגף איכות הסביבה ומהאגף לפסולת מוצקה במשרד לאיכות הסביבה. הנתונים עובדו ונוקפו בלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, בגף לסטטיסטיקה של איכות הסביבה.

7ד. מים

משרד התשתיות הלאומית, נציבות המים, אגף ניהול הצריכה, פרסום נתוני צריכת המים ברשויות מקומיות 2003.

8ד. תחבורה

כלי רכב מנועיים

הנתונים מבוססים על עיבוד של "קובץ הרכב", המתקבל מהאגף לשירותי מידע במשרד התחבורה. נתונים על כלי הרכב מתפרסמים לפי הרשות שבה הם רשומים, כלומר לפי כתובתו של בעל הרכב ולא דווקא לפי היישוב שבו פועלים כלי הרכב. לדוגמה, רכב ממשלתי הרשום בתל אביב-יפו ופועל מחוץ לעיר יהיה רשום בתל אביב-יפו.

ראו גם: הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, כלי רכב מנועיים, מצבה ליום 31.12.2003, פרסום מיוחד 1229, ירושלים, תשס"ד-2004.

תאונות דרכים עם נפגעים

פרטים נוספים על תאונות ל-1,000 כלי רכב ול-1,000 תושבים ראו: הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, תאונות דרכים עם נפגעים, 2003, חלק א', פרסום מיוחד 1225, ירושלים, תשס"ד-2004.

נתונים נוספים בנושא תחבורה אפשר למצוא באתר של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה באמצעות לחיצה על "מערכת תחבורה ביישובים".

9ד. נתוני ביצוע התקציב

משרד הפנים, האגף לביקורת ברשויות מקומיות, עיבודים מיוחדים מתוך מערכת נתונים כספיים מבוקרים של הרשויות המקומיות 2003.